

*”Sampolassa,
Sampolassa
tutkitaan ja opitaan.
Ihmetellen yhdessä,
meidän lähiluonnossa.
Leikkien ja iloiten.”*

*(säv. Jaakko kulta, san. Liisa
Raappana)*

Sampolan päiväkodin ja Avoin päiväkotikoti LASTUn toimintasuunnitelma 2022-2023

Oulun kaupungin varhaiskasvatuspalvelut

TOIMINTAKAUSI 2022-2023:

Syksyn 2022 projekti: On syksy niin ihmeellinen

*" On syksy niin ihmeellinen,
minä kaikkea ymmärrä en.
Miten vihreä maa
värin uuden nyt saa,
linnut lentävät merien taa."
Säv. Tiina Itkonen*

Talven 2022-2023 projekti: Talven taikaa meillä ja maailmalla

*" Lumisade hiljainen
kivet, kannot peittää
höyhenpilvet pehmoiset
lumivaipan heittää "
Säv. Kansansävelmä*

Kevään 2023 projekti: Suomalainen metsä

*" Suomalainen metsä, eläinten on,
koti kullan kallis, korvaamaton."
Säv. & san. Kielinuppu*

**POSITIIVINEN
PEDAGOGIIKKA
JA
VAHVUUS-
PERUSTAISUUS**

**TUTKIVA,
ILMIÖPOHJAINEN
LUONNOSSA
OPPIMINEN**

**STEAM-
PEDAGOGIIKKA**

**KESTÄVÄ
TULEVAISUUS
Vihreä lippu –
projekti:
Kestävä kulutus
2021-2023**

Sampolan päiväkoti ja Avoin päiväkoti LASTU

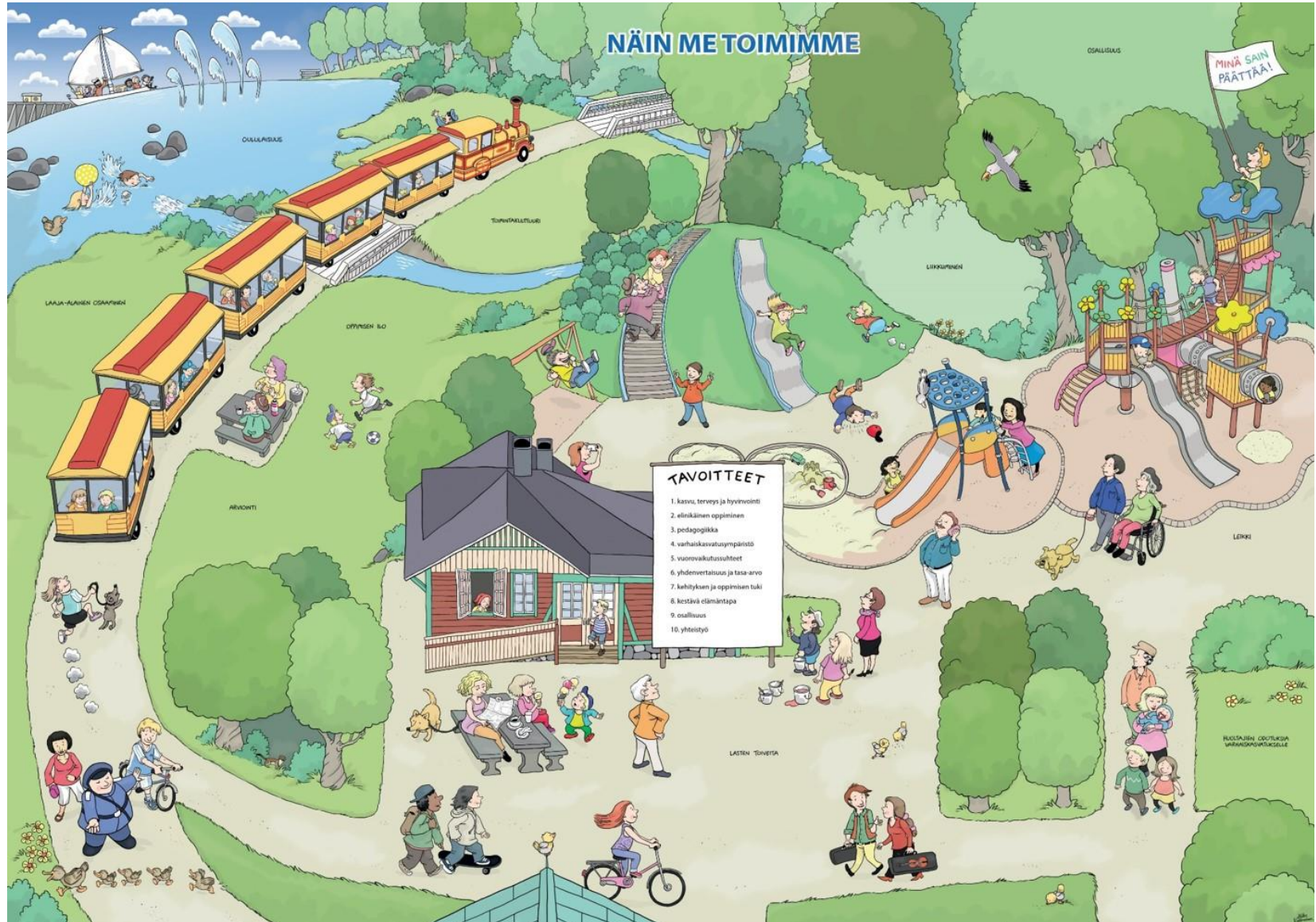
Sampolan päiväkoti ja Avoin päiväkoti LASTU toimivat Oulun yliopiston varhaiskasvatuksen tutkimus- ja kehittämispäiväkoteina sekä opettajaksi opiskelevien työssäoppimisopintojen kehittämisyksikkönä. Sampolan päiväkodissa ja Avoin päiväkoti LASTUssa tulevaisuuden varhaiskasvatuksen opettajat, luokanopettajat, aineenopettajat ja erityisopettajat harjoittelevat opettajuutta.

Yksikössämme toteutetaan erilaisia ihmistieteisiin liittyviä kansallisia ja kansainvälisiä tutkimushankkeita sekä pro gradu- ja väitöstutkimuksia.

Sampolan päiväkoti ja Avoin päiväkoti LASTU toimivat Oulun kaupungin sivistys- ja kulttuuripalvelujen kansainvälisen koulutusviennin tuottajana. Olemme mukana EU:n rahoittamassa kansainvälisessä Erasmus+ -ohjelmassa vuosina 2022-2024. Kehittämishankkeen tavoitteena on vahvistaa STEAM-pedagogiikan osaamista yksikössämme.

Oulun varhaiskasvatuksen toimintasuunnitelma

Toimintakulttuuri

Toimintamme perustuu monitieteiseen tutkimukseen. Opimme kiireettömässä vuorovaikutuksessa toistemme kanssa. Tuemme lapsen luontaista, luovaa oppimishalua huomioiden jokaisen lapsen yksilönä sekä yhteisön jäsenenä. Kannustamme lasta löytämään **oppimisen ilon**.

Tuemme lapsen kasvua, kehitystä, oppimista ja hyvinvointia **positiivisen pedagogiikan** keinoin. Tämä tarkoittaa vahvuuksien ja tunteiden tunnistamista sekä sanoittamista oppimistilanteissa. Tuemme ja kannustamme lasta löytämään omat vahvuutensa.

Sampolassa ja LASTUssa lapsi saa oppia leikkimällä, tutkimalla, liikkumalla sekä taiteellisen kokemisen ja ilmaisun monien muotojen kautta. Pedagogisen toimintamme lähtökohtana on **innostava oppimisympäristö**, joka mahdollistaa lapsen osallisuuden, luontaisen uteliaisuuden, tutkimisen ja uuden oppimisen.

Harjoittelemme yhdessä **vuorovaikutus- ja tunnetaitoja** turvallisessa ilmapiirissä. Kunnioitamme ja kuuntelemme lasta huomioiden jokaisen lapsen yksilölliset tarpeet ja mielenkiinnon kohteet.

Toimintakulttuuri

Sampolan päiväkoti sijaitsee luonnonkauniilla, ainutlaatuisella paikalla Kuivasjärven rannalla. Hyödynnämme päiväkodin **lähiluontoa** toiminnassamme päivittäin. Seikkailemme lähimetsässä ja päiväkodin pihalla, viljelemme kasveja tutkimuspuutarhassamme sekä havainnoimme ja tutkimme ympäröivää maailmaa.

Olemme Vihreä lippu -päiväkoti. Toimintakaudella 2021-2023 Vihreä lippu -teemamme on *kestävä kulutus*. Kestävä tulevaisuus, luonto ja elämyksellisyys ovat keskeisessä roolissa toiminnassamme.

Toimimme **kokopäiväpedagogiikan** periaatteiden mukaisesti: jokainen arjen tilanne nähdään mahdollisuutena harjoitteluun ja oppimiseen. Toimimme **pienryhmissä** koko päivän ajan.

Luomme **yhtenäisen kasvun ja opin polun** saattamalla lapsen uuden ryhmän jäseneksi. Lapsen siirtyessä ryhmästä toiseen tutustumme vähitellen uusiin tiloihin, varhaiskasvatuksen henkilöstöön ja ryhmän toisiin lapsiin. Siirtokeskustelussa käymme läpi lapsen opetukseen ja oppimiseen liittyvät asiat. Päiväkotimme läheisyydessä on Oulun Normaalikoulu, jonka kanssa teemme tiivistä yhteistyötä läpi vuoden.

Laaja-alainen osaaminen

Sampolan päiväkodista ja Avoin päiväkotiki LASTUsta alkaa läpi elämän jatkuva opinpolku. Laaja-alaisen osaamisen tarve korostuu ympäröivän maailman muuttuessa. Toimintamme ytimessä on oppimaan oppiminen ilmiöpohjaisuuden ja elämyksellisyyden kautta. **Toimintakaudella 2022-2023 toiminnassamme korostuu STEAM-pedagogiikka sekä lähiympäristön monipuolinen hyödyntäminen eri oppimisen alueilla.**

Työskentelymme on **projektiluontoista**. Teemme tutkimusretkiä ympäröivään luontoon sekä omaan kotikaupunkiimme. Seikkailemme luonnossa ja päiväkodin pihalla, keräämme tutkimuspuutarhan satoa sekä **havainnoimme ja tutkimme maailmaa** eri tavoin. Ohjaamme lasta arjen erilaisissa tilanteissa oppimaan uusia asioita ihmetellen ja kokeillen, uusien elämysten kautta.

Laaja-alainen osaaminen tarkoittaa tietojen, taitojen, arvojen, asenteiden ja tahdon kokonaisuutta, joille luodaan pohjaa varhaiskasvatuksessa. Ohjaamme lasta kasvamaan **sinnikkääksi, yhteistyötaitoiseksi ja rohkeaksi ongelmanratkaisijaksi**. Digitaalisuus on osa pedagogista toimintaamme. Harjoitteleminen monilukutaitoa kuvien, tekstien, digitaalisten välineiden sekä draaman ja taiteiden avulla. Harjoitteleminen medialukutaitoja, joiden avulla he pystyvät käsittelemään informaatiotulvaa sekä moninaisia ympäristön ärsykeitä.

Oppimisen ilo

Sampolasta ja LASTUsta lähtee maailmalle iloisia oppijoita!

Opimme yhdessä tutkien ja kokeillen, uusien elämysten kautta. Oppimisen ilo mahdollistuu lapselle ominaisten oppimisen tapojen kautta: monipuolisen leikin, musiikin, kuvataiteiden, liikunnan, draaman, sanataiteen sekä tieto- ja viestintäteknologian avulla.

Positiivisen pedagogiikan kautta ohjaamme lasta löytämään oppimisen ilon. Opetamme lasta tunnistamaan vahvuutensa ja hyödyntämään niitä omassa oppimisessaan. Tuemme vahvuuksien löytämistä ja kehittymistä sanoittamalla lapselle hänen onnistumisiaan ja vahvuuksiaan. Tavoittemme on, että lapselle muodostuu myönteinen käsitys itsestään oppijana ja hän omaksuu työkaluja vahvistamaan omaa oppimistaan. Myös haasteet kohdataan vahvuuksien avulla. **Positiivinen pedagogiikka luo pohjan elinikäiselle oppimiselle.**

Osallisuus

Sampolan päiväkodissa ja Avoin päiväkotikoti LASTUSSA jokainen lapsi kohdataan **yhdenvertaisesti yksilönä sekä yhteisön jäsenenä**. Lapsi osallistuu toiminnan suunnitteluun, toteuttamiseen ja arviointiin vuorovaikutuksessa muiden kanssa. Esimerkiksi tutkimusprojekteissa lapset ideoivat ja äänestävät yhteisen tutkimusaiheen, suunnittelevat projektin etenemisen ja arvioivat omaa oppimistaan.

Teemme lapsen oppimisen näkyväksi pedagogisen dokumentoinnin avulla. Lapsi dokumentoi arkeaan piirustuksin, sadutuksen keinoin sekä kertomalla päivittäin kuulumiset huoltajalle yhdessä päiväkodin henkilöstön kanssa. Pedagoginen dokumentointi mahdollistaa toiminnan ja oppimisen kertaamisen lapsen kanssa kotona.

Osallisuus

Kannustamme lasta ilmaisemaan itseään monin eri tavoin. Harjoittelemme yhdessä arjen tilanteissa keskustelemaan vastavuoroisesti, **ilmaisemaan omia mielipiteitä sekä kuuntelemaan toisia**. Tuemme lasta osallistumaan ja vaikuttamaan itseään ja ympäristöään koskeviin asioihin. Kannustamme lasta toimimaan omatoimisesti arjen eri tilanteissa lapsen ikä- ja kehitystaso huomioiden.

Tuemme moninaisia oppijoita osallistumaan toimintaan yksilölliset tarpeet huomioiden. Toteutamme toiminnassamme kielirikasteista pedagogiikkaa, jonka tavoitteena on lisätä vieraita kieliä lapsen jokaiseen päivään. Hyödynnämme monipuolisesti arjen eri tilanteissa ryhmiemme lasten kotikieliä sekä englantia. Kuvakommunikaatio ja tukiviittomat tukevat lapsen osallisuutta.

Leikki

Leikin avulla **tuemme lapsen oppimista ja kokonaisvaltaista hyvinvointia**. Näemme leikin keskeisenä oppimisen välineenä, koska se on lapselle luontainen tapa toimia. Leikki itsessään on pedagogista toimintaa, jota rikastutamme havainnoimalla, osallistumalla ja ohjaamalla tuoden leikkiin suunnitelmallisesti eri oppimisen osa-alueiden sisältöjä. Tuemme ja ohjaamme lapsen vuorovaikutus- ja leikkitaitojen harjaantumista leikissä.

Lapsella on päivittäin mahdollisuus ohjattuun ja omaehtoiseen leikkiin sisällä ja ulkona. Mahdollistamme lapsen mielenkiinnon kohteiden mukaisen leikin. Opettelemme ja ohjaamme leikin valintaa sekä leikkiin sitoutumista leikkitaulun avulla. Lapsen **leikki saa näkyä ja kuulua** Sampolan päiväkodissa ja Avoin päiväkot LASTUssa.

Suunnittelemme, arvioimme ja kehitämme leikkiä ja leikkiympäristöä yhdessä lasten kanssa. Rakennamme pitkäkestoiseen leikkiin kannustavia ja tutkimiseen innostavia leikkiympäristöjä sisätiloihin ja ulos. Lelujen vaihtuminen pitää yllä mielenkiintoa, kehittää leikkitaitoja sekä kannustaa pitämään huolta yhteisistä leluista.

Liikkuminen

Harjoittemme motorisia taitoja suunnitelmallisesti arjen eri tilanteissa. Ohjatuilla liikuntatuokioilla, retkillä sekä siirtymä-, leikki- ja pukemistilanteissa lapsi harjoittelee hieno- ja karkeamotorisia taitoja. Tuemme lapsen luontaista liikkumisen iloa mahdollistamalla lapselle **ohjatun ja omaehtoisen liikkumisen** sisällä ja ulkona.

Monipuolinen oppimisympäristömme sisällä ja ulkona mahdollistavat päivittäin lapselle liikkumisen erilaisissa ympäristöissä. Teemme paljon retkiä päiväkotimme lähiympäristöön. Vietämme säännöllisesti koko päiväkodin yhteisiä liikunnallisia tapahtumia ulkona.

Liikuntakasvatuksen suunnittelun pohjana käytämme päiväkotimme liikunnan vuosikelloa, jolloin liikunnan eri osat alueet esimerkiksi motoriset perustaidot ja välineiden käsittelytaidot tulevat huomioiduksi toimintakauden aikana. Liikuntavälineet ovat lasten saatavilla ja välineitä vaihdellaan liikunnan vuosikellon mukaisesti.

Oululaisuus

Tutustumme lasten kanssa lähialueemme luonnolliseen ja rakennettuun ympäristöön. **Toimimme kulttuuriltaan monimuotoisessa yhteisössä ja huomioimme sen toiminnassamme.** Harjoittelemmekin aktiivisen vaikuttamisen taitoja, jotta tulevaisuuden oululaiset osaavat toimia vastuullisesti omassa yhteisössään ja lähiympäristössään.

Hyödynnämme Oulun kaupungin kehittäjäopettajatoimintaa pedagogisessa toiminnassamme. Vierailemme Alaköökkin, Luontokodon sekä Oivaltamon toimintapoluilla sekä käytämme lähikirjaston ja kirjastoauton palveluja. Tutustumme monipuolisesti kirjallisuuteen esimerkiksi suorittamalla Oulun kaupungin Lukuhöperö-kirjallisuusdiplomin. Teemme retkiä muun muassa Oulun yliopistolle, kasvitieteelliseen puutarhaan ja oululaisiin oppilaitoksiin.

Syyslukukaudella 2022 olemme mukana Oulun kaupungin Puoli päivää pihalla -hankkeessa (2020-2023), jonka tavoitteena on kehittää päiväkotien toimintakulttuuria lisääntyvään ulkoiluun, ulkona liikkumiseen ja ulkoilmakasvatukseen sekä lisätä perheiden osallisuutta. Sampolan päiväkodin pihalla kokoontuu viikoittain ohjattu perheliikuntakerho.

Lasten toiveita

Lapsia **kuullaan sekä yksilöinä että yhteisön jäseninä**. Keskustelemme lasten kanssa heidän toiveistaan ja odotuksistaan päivittäin arjen pedagogisissa tilanteissa. Päivittäisessä pienryhmätoiminnassa, Vihreä lippu-ympäristöraadeissa sekä erilaisissa äänestyksissä lapset tuovat esille toiveitaan ja ajatuksiaan.

Havainnoimme lasten vahvuuksia, mielenkiinnonkohteita, leikki- ja vuorovaikutustaitoja sekä motorisia taitoja osallistumalla ja olemalla läsnä arjen tilanteissa. Havaintojemme pohjalta kehitämme pedagogisia toimintatapojamme ja oppimisympäristöämme lapsen kasvun, kehityksen ja oppimisen tukemisen vahvistamiseksi.

Varhaiskasvatuksen henkilöstö yhdessä huoltajien kanssa haastattelevat lapsia heidän toiveistaan ja mielenkiinnonkohteistaan. Lapsen, huoltajien ja varhaiskasvatuksen henkilöstön ajatukset lapsen vahvuuksista ja mielenkiinnonkohteista kirjataan lapsen varhaiskasvatussuunnitelmaan sekä esiopetuksen oppimissuunnitelmaan ja niiden pohjalta laadimme tavoitteet pedagogiselle toiminnalle.

Huoltajien odotuksia varhaiskasvatukselle

Keskustelemme päivittäin lapsen oppimiseen, kasvuun ja kehitykseen liittyvistä asioista. Kuulemme mielellämme huoltajien kehittämisideoita, toiveita ja odotuksia koskien toimintaamme. Keskustelemme huoltajien kanssa säännöllisesti varhaiskasvatussuunnitelmakeskusteluissa lapsen vahvuuksista ja mielenkiinnonkohteista. Tavoitteet asetetaan aina henkilöstön pedagogiselle toiminnalle.

Keskustelemme huoltajien kanssa heidän toiveistaan ja odotuksistaan lapsen aloittaessa varhaiskasvatuksessa sekä siirtyessä lapsiryhmästä toiseen. Järjestämme syksyisin vanhempainillan, jossa kannustamme huoltajia tuomaan esille toiveitaan ja odotuksistaan tulevalle toimintavuodelle.

Tuemme monipuolisesti lapsen ja huoltajien osallisuutta osana päiväkodin arkea. Järjestämme säännöllisesti toimintakauden aikana tapahtumia, joihin huoltajat ovat tervetulleita. Tällaisia tapahtumia ovat esimerkiksi perheretket, erilaiset kalenterivuoden teematapahtumat ja mysteerilukija-viikot. Huoltajat ovat myös tervetulleita osallistumaan Vihreä Lippu-ympäristöraateihin.

Arviointi

Arvioimme toimintaamme säännöllisesti. **Kehitämme pedagogisia toimintatapojamme sekä oppimisympäristöjämme arvioinnin pohjalta.** Päiväkodin varhaiskasvatuksen henkilöstö suunnittelee, arvioi ja kehittää pedagogisia toimintatapoja viikoittain, kuukausittain sekä lukuvuosittain päiväkodin johtajan ohjauksessa. Kasvattajatiimin henkilöstö arvioi oman ryhmänsä pedagogisia toimintatapoja ja käytänteitä viikoittaisissa tiimipalavereissa.

Arvioinnin työkaluina käytämme muun muassa havainnointia, arviointilomakkeita ja eri oppimisen osa-alueiden pedagogisia vuosikelloja.

Lapsi arvioi omaa oppimistaan päivittäin yhdessä varhaiskasvatuksen henkilöstön ja muiden lasten kanssa. Pienryhmätoiminnassa lapsi arvioi omaa oppimistaan esimerkiksi kertoen, kuvatuena avulla, piirtäen, kehollisen ilmaisun kautta tai esimerkiksi digitaalisia välineitä apuna käyttäen. Lapsi ja huoltajat osallistuvat pedagogisen toiminnan arviointiin lapsen varhaiskasvatussuunnitelmakeskustelussa.

